

โมดูลการเรียนรู้
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พฤติกรรมนักท่องเที่ยว รหัสวิชา 20700-1004

ผู้จัดทำ
นายสุริยะ ศรีทันเดช

วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มอาชีพ การท่องเที่ยว สาขาวิชา การท่องเที่ยว

รหัสวิชา 20700-1004 ชื่อวิชา พฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวม ...3... ชั่วโมง จำนวน 2 หน่วยกิต

อ้างอิงมาตรฐาน

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละเชื้อชาติ ประเภทของลูกค้า และพฤติกรรมการใช้บริการของลูกค้าแต่ละประเภท
2. วิเคราะห์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละเชื้อชาติเพื่อวางแผนการให้บริการได้อย่างเหมาะสม
3. มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงานต่อนักท่องเที่ยว
4. ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในงานบริการตามกลุ่มนักท่องเที่ยว

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมพื้นฐานของนักท่องเที่ยวแต่ละเชื้อชาติ ตามหลักวิชาการ
2. วิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวแต่ละเชื้อชาติ ตามหลักวิชาการ
3. ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว วางแผนการให้บริการนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มได้อย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมพื้นฐานของนักท่องเที่ยวแต่ละเชื้อชาติ ความแตกต่าง พฤติกรรมและค่านิยม นักท่องเที่ยว รูปแบบการใช้บริการทางการท่องเที่ยว วางแผนการให้บริการนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มได้อย่างเหมาะสม วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการให้บริการให้เหมาะสมกับสถานการณ์และกลุ่มนักท่องเที่ยว

โมดูลการเรียนรู้

รหัสวิชา 20700-1004 ชื่อวิชา พฤติกรรมนักท่องเที่ยว
 ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวม ...3... ชั่วโมง จำนวน 2 หน่วยกิต

ที่	ชื่อโมดูล	เวลาเรียน (ชม.)			หมายเหตุ
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม	
1	พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว	2	4	6	
2	แนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจในการท่องเที่ยว	3	6	9	
3	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว	3	6	9	
4	ประเภทและรูปแบบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	3	6	9	
5	พฤติกรรมนักท่องเที่ยวกับการใช้บริการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการแก้ปัญหา	4	8	12	
	ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	1	2	3	
	รวม	18	36	54	

โมดูลการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
เวลาเรียน 6 ชั่วโมง (ทฤษฎี 2 ชั่วโมง, ปฏิบัติ 4 ชั่วโมง)

1. ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ความรู้+ทักษะ+จิตพิสัย=การประยุกต์ใช้)

การประยุกต์ใช้: ผู้เรียนสามารถอธิบายแนวคิดพื้นฐานและจำแนกปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งประยุกต์ใช้วิธีการสังเกตและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมเบื้องต้นของนักท่องเที่ยวในสถานการณ์จริงได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. อ้างอิงมาตรฐาน (ถ้ามี)

-

3. สมรรถนะประจำโมดูล

- แสดงความรู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
- วางแผนและดำเนินการจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมนักท่องเที่ยวภาคสนามด้วยวิธีการสังเกตและบันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มที่กำหนด

4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4.1 พุทธิพิสัย

- 4.1.1 ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง
- 4.1.2 ผู้เรียนสามารถระบุและอธิบายองค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวได้

4.2 ทักษะพิสัย

- 4.2.1 ผู้เรียนสามารถออกแบบและสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยว (Observation Checklist) ได้อย่างเหมาะสม
- 4.2.2 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริงได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน

4.3 จิตพิสัย

- 4.3.1 ผู้เรียนแสดงออกถึงความมุ่งมั่น ความละเอียดรอบคอบ และความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม
- 4.3.2 ผู้เรียนตระหนักถึงจรรยาบรรณและการเคารพสิทธิส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวในขณะที่ทำการจัดเก็บข้อมูล

5. สารการเรียนรู้

- 5.1 ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
- 5.2 บทบาทและหน้าที่ของนักท่องเที่ยวในฐานะผู้บริโภคในอุตสาหกรรมบริการ
- 5.3 องค์ประกอบและระบบการท่องเที่ยว (Tourism System) ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
- 5.4 เทคนิคและวิธีการจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมนักท่องเที่ยวขั้นพื้นฐาน (เน้นการสังเกตเชิงพฤติกรรม)

6. รายละเอียดการเรียนรู้ประจำโมดูล

6.1 ทฤษฎี

ชั่วโมงที่ 1: บรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lecture) เรื่อง ความหมาย ความสำคัญของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และระบบการท่องเที่ยว โดยใช้สื่อมัลติมีเดียและกรณีศึกษาเพื่อกระตุ้นความคิด

ชั่วโมงที่ 2: การอภิปรายกลุ่มย่อยเกี่ยวกับบทบาทของนักท่องเที่ยว และการแนะนำแนวทางการจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมด้วยการสังเกต (Observation Technique) พร้อมทั้งสาธิตการใช้แบบบันทึกพฤติกรรม

6.2 ปฏิบัติ

ชั่วโมงที่ 3-4: แบ่งกลุ่มผู้เรียน (กลุ่มละ 4-5 คน) ร่วมกันออกแบบ "แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยว (Observation Checklist)" จากนั้นลงพื้นที่จำลองหรือพื้นที่จริง (เช่น แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง จุดบริการ หรือศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) เพื่อฝึกปฏิบัติการสังเกตและจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวจริง (เวลา 2 ชั่วโมง)

ชั่วโมงที่ 5-6: ทุกกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตภาคสนามมาร่วมกันวิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ และจัดทำข้อสรุปพฤติกรรม จากนั้นนำเสนอผลการปฏิบัติงานหน้าชั้นเรียนในรูปแบบอินโฟกราฟิกหรือสรุปสั้น พร้อมรับข้อเสนอแนะจากผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้น (เวลา 2 ชั่วโมง)

7. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

ด้านความรู้ (ทฤษฎี) เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

สื่อเรื่อง:

- สไลด์นำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง "Introduction to Tourist Behavior & Tourism System"
- คลิปวิดีโอการศึกษา "พฤติกรรมนักท่องเที่ยวในยุคปัจจุบัน" (เช่น พฤติกรรมกลุ่ม Millennial หรือ Silver Hair)
- เอกสารประกอบการสอน บทที่ 1 เรื่อง พื้นฐานพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ (ปฏิบัติ) เวลาเรียน 4 ชั่วโมง

ฝึกปฏิบัติจริง:

กิจกรรม "Tourist Spotting" ลงพื้นที่ฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางกายภาพ กิจกรรม และการปฏิสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวในสถานการณ์จริง

ฝึกปฏิบัติจริง

- ใบงานที่ 1.1: การออกแบบแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยว (Observation Form Design)
- ใบงานที่ 1.2: รายงานผลการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยวภาคสนาม

หลักฐานการปฏิบัติงาน

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์ (ระบุวัน เวลา สถานที่ และลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มเป้าหมายเบื้องต้น)
- ชิ้นงานสรุปผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (เช่น แผ่นนำเสนอ, Infographic หรือสไลด์สรุป)

เกณฑ์การปฏิบัติงาน

- แบบบันทึกข้อมูลมีโครงสร้างที่ชัดเจน ครอบคลุมพฤติกรรมหลักที่ต้องการศึกษา (การแต่งกาย, ภาษา, กิจกรรม, อารมณ์)
- ข้อมูลที่จัดเก็บมีความถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง ไม่มีความเอนเอียงส่วนบุคคล (Objectivity)
- การวิเคราะห์ผลมีความสมเหตุสมผลตามหลักการและทฤษฎีที่เรียน
- การนำเสนอหน้าชั้นเรียนมีความชัดเจน สื่อสารเข้าใจง่าย และเสร็จทันเวลาที่กำหนด

ขอบเขตการปฏิบัติงาน

- ปฏิบัติงานเก็บข้อมูลเฉพาะในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตหรือบริเวณสถานศึกษา/แหล่งท่องเที่ยวชุมชนรอบข้าง
- จำกัดขอบเขตการสังเกตเฉพาะพฤติกรรมภายนอกที่เด่นชัด (เช่น กิจกรรมที่ทำ, การเลือกซื้อสินค้า, การถ่ายภาพ, การสอบถามข้อมูล) โดยไม่มีการสัมภาษณ์เจาะลึกในโมเมนต์นี้

วิธีการประเมิน

- การประเมินผลงาน (แบบบันทึกการสังเกตและรายงานสรุป)
- การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม (Group Work Assessment)
- การประเมินการนำเสนอผลงานภาคสนาม
- การสังเกตพฤติกรรมด้านจิตพิสัย (ความรับผิดชอบ, การตรงต่อเวลา, จรรยาบรรณวิชาชีพ)แบบประเมินผล

การปฏิบัติงานและคุณภาพผลงานโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์

เครื่องมือประเมิน

- แบบประเมินผลงาน/รายงาน (Rubric Assessment)
- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน (Presentation Scoring Rubric)
- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณ (Affective Checklist)

8. การวัดและประเมินผลประจำโมดูล

ภาคทฤษฎี (30 คะแนน)

1. แบบทดสอบย่อยท้ายโมดูล (Quiz) — 20 คะแนน

ลักษณะข้อสอบ: ข้อสอบปรนัย (กากบาท) 15 ข้อ และอัตนัย (เขียนบรรยายสั้น) 1 ข้อ

สิ่งที่จะวัด: ความรู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบของระบบการท่องเที่ยว และหลักการสังเกตพฤติกรรม

2. การมีส่วนร่วมและการอภิปรายในชั้นเรียน — 10 คะแนน

สิ่งที่จะวัด: การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นต่อกรณีศึกษาในชั่วโมงทฤษฎี และการเข้าเรียนตรงเวลา

ภาคปฏิบัติ (70 คะแนน)

1. การออกแบบเครื่องมือและแบบบันทึกการสังเกต (ใบงานที่ 1.1) — 15 คะแนน
2. ผลงานการจัดเก็บข้อมูลภาคสนามและรายงานวิเคราะห์ (ใบงานที่ 1.2) — 25 คะแนน
3. การนำเสนอผลงานและชิ้นงานสรุป (Infographic/Slide) — 15 คะแนน
4. พฤติกรรมการปฏิบัติงานตามหลักจิตพิสัยและจรรยาบรรณ — 15 คะแนน